

พระราชบัญญัติ

พีชกระท่อม

พ.ศ. ๒๕๖๕

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพีชกระท่อม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อกำหนดมาตรการกำกับดูแลการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อมเพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ
ของประชาชนมากที่สุด และเพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีและบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่น
จากการบริโภคใบกระท่อม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

“ข้อความ” หมายความว่ารวมถึงตัวอักษร ภาพ ภาพเคลื่อนไหว แสง เสียง เครื่องหมาย หรือสิ่งอื่นใดที่ทำให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าใจความหมายได้

“ผู้รับใบอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐

“ผู้อนุญาต” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้ซึ่งเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมอบหมาย

“เลขาธิการ ป.ป.ส.” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกประกาศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกิน อัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การยื่นคำขอ การอนุญาต การออกใบอนุญาตและใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบรับแจ้งและใบแทนใบรับแจ้ง การสั่งการ และการแจ้ง รวมตลอดทั้ง การออกใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมกำหนดก็ได้

มาตรา ๗ การพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบรับแจ้ง การต่ออายุ ใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบรับแจ้ง ตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้อนุญาต ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยกรณีการพิจารณาอนุญาต การออกใบอนุญาต และการต่ออายุ ใบอนุญาต ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำขอ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ในกรณีที่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต การแจ้ง หรือการออกใบรับแจ้ง หรือการปฏิบัติตามบทบัญญัตินั้น ต้องเป็นไป

(๑) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งมีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปี และมีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นบุคคลวิกลจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้อยู่ระหว่างการถูกพักใช้ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์

(ค) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ภายในระยะเวลาสองปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(ง) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประมวลกฎหมายยาเสพติดในส่วนที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(๒) เป็นนิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายไทย และ

(ก) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) (ข) (ค) และ (ง)

(ข) ผู้แทนของนิติบุคคลหรือผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑)

(ค) กรรมการของนิติบุคคล หุ้่นส่วน หรือผู้ถือหุ้นอย่างน้อยสองในสามเป็นผู้มีสัญชาติไทย

(ง) มีสำนักงานตั้งอยู่ในราชอาณาจักร

(๓) เป็นวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยวิสาหกิจชุมชนที่ไม่เป็นนิติบุคคล ผู้ได้รับมอบหมายให้ดำเนินกิจการแทนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) ด้วย

(๔) เป็นหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานของรัฐตาม (๔) ให้หมายความรวมถึงสภาเกษตรกรไทยและหน่วยงานในกำกับของรัฐด้วย

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมตามมาตรา ๑๐ มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา ๑๓ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งประสงค์จะต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อผู้อนุญาต ก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

ผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดดำเนินการตามใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๑๘ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ หากปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๙ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ หากไม่พบตัวผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ปิดคำสั่งไว้ในที่เปิดเผย เห็นได้ง่าย ณ ที่อยู่ที่ผู้รับใบอนุญาตแจ้งไว้ในคำขอรับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับแจ้งคำสั่งนั้นแล้วตั้งแต่วันปิดคำสั่ง

เพื่ออำนวยความสะดวกในการแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ผู้อนุญาตจะแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ไปพร้อมกับหนังสือแจ้งด้วยก็ได้ โดยให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตได้รับแจ้งคำสั่งนั้นนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งหรือวันปิดคำสั่งตามวรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๐ ผู้อนุญาตมีอำนาจสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตซึ่งถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง หรือได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๑๐ วรรคสาม แล้ว

ให้นำความในมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การแจ้งคำสั่งยกเลิกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตแก่ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๔

อุทธรณ์

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาตหรือใบรับแจ้ง หรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการไม่ออกใบอนุญาต หรือใบรับแจ้ง หรือการไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต แล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมให้เป็นที่สุด

ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบรับแจ้งหรือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เมื่อมีคำขอของผู้อุทธรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจสั่งอนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมซึ่งขอรับใบรับแจ้งตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง

ให้ดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

ความในวรรคหนึ่ง ไม่ใช่บังคับแก่อาหารตามกฎหมายว่าด้วยอาหารตามชนิดและประเภทที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

มาตรา ๒๕ ห้ามผู้ใดขายใบกระท่อมในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

(๒) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก

(๓) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสวนสนุก

(๔) ชายโดยใช้เครื่องชาย

(๕) ชายในสถานที่ โดยวิธีการ หรือในลักษณะอื่นใด ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนด

มาตรา ๒๖ ห้ามผู้ใดโฆษณาหรือทำการสื่อสารการตลาดใบกระท่อมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจสาธารณชนให้บริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายหรือวัตถุอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๗

มาตรา ๒๗ ห้ามผู้ใดบริโภคใบกระท่อมที่ปรุงหรือผสมกับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ยาตามกฎหมายว่าด้วยยา วัตถุอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตรายหรือวัตถุอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด เว้นแต่เป็นการบริโภคตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อการรักษาโรค บำบัด หรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยภายใต้การกำกับดูแลของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

(๒) เพื่อการศึกษา วิเคราะห์ หรือวิจัยที่ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยหรือจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์ เภสัชศาสตร์ หรือวิทยาศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทางการแพทย์ เภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม สภากาชาดไทย

มาตรา ๓๐ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่นำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมในเวลาทำการของสถานที่นั้น หรือเข้าไปในยานพาหนะที่บรรทุกใบกระท่อม ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบหรือควบคุมเท่าที่จำเป็นตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมประกาศกำหนด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๒ ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกใบกระท่อมโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท

มาตรา ๓๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำต่อบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร หรือบุคคลอื่นใดตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขร่วมกันประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๔ (๔) ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของอัตราโทษตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ เมื่อมีกฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัยใช้บังคับแล้ว ให้บรรดาความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ เปลี่ยนเป็นความผิดทางพินัยและให้อัตราโทษปรับอาญาสำหรับความผิดอาญาที่มีโทษปรับสถานเดียวเปลี่ยนเป็นอัตราค่าปรับเป็นพินัย

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ได้มีการยกเลิกการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ประชาชนจึงสามารถครอบครอง บริโภค และใช้ประโยชน์จากพืชกระท่อมได้ ประกอบกับเป็นพืชที่มีมูลค่าในทางเศรษฐกิจ จึงสมควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาพืชกระท่อมให้เป็นพืชที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ รวมทั้งกำหนดมาตรการกำกับดูแลเฉพาะการนำเข้าหรือการส่งออกใบกระท่อม เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประชาชนมากที่สุด และโดยที่การบริโภคใบกระท่อมมากเกินไปจนสมควรอาจเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค สมควรกำหนดมาตรการกำกับดูแลการขาย การโฆษณา และการบริโภคใบกระท่อม เพื่อคุ้มครองสุขภาพของบุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี สตรีมีครรภ์ สตรีให้นมบุตร และบุคคลกลุ่มเสี่ยงอื่นจากการบริโภคใบกระท่อม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้